

Przeczytajcie uważnie tekst. Następnie wykonajcie zadania. Przy każdej odpowiedzi znajduje się cyfra. Cyfry przypisane prawidłowym odpowiedziom wykorzystacie w kolejnym etapie zadania.

Polki w II Rzeczypospolitej i podczas II wojny światowej
- służba, której nie zawsze widać na pierwszej linii

Kobiety w odrodzonej Polsce

W 1918 roku Polska odzyskała niepodległość po 123 latach zaborów. W tym samym roku Polki uzyskały prawa wyborcze. Mogły głosować i kandydować w wyborach. Coraz aktywniej uczestniczyły w życiu społecznym, politycznym i zawodowym. Pracowały jako nauczycielki, lekarki, naukowczynie oraz działaczki społeczne. Wspierały edukację, pomagały potrzebującym i rozwijały kulturę.

Część kobiet przygotowywała się również do służby wojskowej. W latach 1918–1922 działała Ochotnicza Legia Kobiet, a później rozwijano Przysposobienie Wojskowe Kobiet. Uczestniczki zdobywały umiejętności przydatne w ratownictwie i łączności. Mimo rosnącej aktywności kobiety nadal spotykały się z ograniczeniami i stereotypami.

Wrzesień 1939 roku – początek wojny

1 września 1939 roku Niemcy napadły na Polskę, a 17 września od wschodu wkroczyła Armia Czerwona. Wybuch wojny oznaczał dla milionów ludzi utratę bezpieczeństwa i rozdzielenie rodzin. Polki od pierwszych dni wojny pomagały rannym, organizowały żywność i schronienie. Wiele z nich zaangażowało się w działalność Polskiego Państwa Podziemnego.

Wojna to nie tylko walka z bronią

Łączniczki przenosiły meldunki, dokumenty i rozkazy pomiędzy członkami podziemia. Kurierki przewoziły informacje między miastami, a nawet między okupowaną Polską a władzami

polskimi za granicą. Wykrycie ich działalności groziło aresztowaniem, torturami lub śmiercią. Praca konspiracyjna wymagała odwagi, odpowiedzialności i umiejętności zachowania tajemnicy. Sanitariuszki i pielęgniarki udzielały pierwszej pomocy, opatrywały rannych oraz pomagały w ich transporcie. Podczas Powstania Warszawskiego kobiety pełniły funkcje łączniczek, sanitariuszek i radiotelegrafistek. Niektóre walczyły również z bronią w ręku.

Wiedza jako forma oporu

Okupanci ograniczali polskie szkolnictwo i życie kulturalne. Odpowiedzią było tajne nauczanie. Nauczycielki prowadziły lekcje w ukryciu, umożliwiając młodym ludziom kontynuowanie edukacji oraz poznawanie języka polskiego, historii i kultury. Dzięki temu edukacja pomagała zachować polską tożsamość. Dokumentowanie wydarzeń i ochrona pamięci o ludziach również stanowiły formę służby Ojczyźnie.

Pomoc drugiemu człowiekowi

W okupowanej Polsce brakowało żywności i lekarstw. Kobiety organizowały pomoc potrzebującym, opiekowały się osieroconymi dziećmi, rannymi i rodzinami aresztowanych. Niektóre pomagały osobom ukrywającym się przed Niemcami, narażając własne życie. Polki służyły również w Polskich Siłach Zbrojnych poza okupowanym krajem, pracując między innymi w służbach medycznych, administracyjnych i pomocniczych.

Różne drogi – wspólny cel

Kobiety działały w strukturach Służby Zwycięstwu Polski, Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej. Pełniły różnorodne zadania – od działalności konspiracyjnej po pomoc społeczną. Ich historie pokazują, że patriotyzm nie oznacza wyłącznie walki na froncie. To również ratowanie życia, przekazywanie wiedzy, ochrona dzieci, zachowanie pamięci i odpowiedzialność za innych.